

Alte Drucke

**DE NOTHIS || SPVRIISQVE FILIIS.|| LIBER SINGVLARIS ||
Gabrielis Palaeoti, S. Romanae Ecclesiae || Cardinalis, ac
Bononiensis || Iurisconsulti.|| IN ...**

Paleotti, Gabriele

Frankfurt/Main, 1574/(1573)

VD16 ZV 26219

CAP. III.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-149688

- 5 *Cum exteris non erat ius connubij.*
 6 *Roma quomodo hodie communis patria dicatur.*

CAP. III.



V M primùm igitur lex certa hominum coniunctionibus est constituta, siue ea à summo Deo, siue à mortalib. fuerit accepta, tunc statim illegitimi ij omnes appellari cœpti sunt, qui contra tale legis præscriptum in lucem essent suscepti, vt nomen ipsum satis demonstrat, Cuiusmodi tamen esset hæc lex ipsa, non puto cōmodè literis mandari posse, cū ex varijs diuersarum gentium & nationū moribus, ijdem non apud omnes æquè legitimi aut illegitimi semper habiti fuerint. Legimus Scythas, Agathyrsos, Massagetas, & plurimos qui ad Meridiē spectant, communes vxores habuisse, legitimūq; apud eos matrimonium illud existimatum: Alios, vt Garamantas, eos tantū iustos filios censuisse, qui formæ similitudine parentem referrent, vt ait Mela. Quosdam, vti Arabes, vnā omnibus consanguineis vxorem esse voluisse, cæteros qui non eodem ex genere essent nati,

nati, adulterinos creditos fuisse, Persas vero, Medos, Parthos, id maximè solenne, & iustum connubiū habuisse, quod cum sanguine coniunctis, sororibus, matribus, & alijs consanguineis esset contrarium, Vnde illud,

-Gentes tamen esse feruntur,

In quibus & nato genitrix, & nata parenti

Iungitur, ut pietas geminato crescat amore.

Rursus alias mulieres apud Indos, eos ritè sibi copulasse, quoscunq; prior iussisset maritus, cum ceteris nefariū extitisse concubitus. Scribit quoque Plutarchus in Solone, cauisse eum ut vxor ex mariti necessarijs deligeret, cum quo rem haberet, atque id quod nasceretur, non alienum esset. Aliter tamen Lacedæmones obseruasse, idem in Lycurgo author est. Ut ex his colligamus certam non posse tradi in hac regulam, cum eadem viuendi ratio non vbique probetur, & quod sanctum ac iustum apud Italos censetur, id ut impium maximè vel Germani, vel Aethiopes vel Britanni detestètur. Nam nec Cimoni turpe fuit Atheniensium summo viro, sororem germanam habere in matrimonio. Quippe cum ciues eius eodem vterentur instituto, ut Probus refert, ^a

B

Poruitq;

^a In Prohe.
& in Cimo.

a c. quanto,
de diuort.

Potuitq; illud verum esse apud eos coniugium, licet ratum non sit. *a* Nec enim
3 eadem omnibus sunt honesta & turpia,
sed id quilibet rectum putat tantum, quod
patriæ moribus conuenit. Tales igitur &
legitimi apud exteros populos habiti fue-
re, qui scilicet secundum mores, ritusq;
ab ijs approbatos geniti essent, illegitimi,
quorum natales à patriæ institutis abhor-
rerent. Esset verò longum nimis, si singu-
larum ciuitatum, vt modò dicebamus,
in hac re mores essent recensendi, quin su-
peruacaneum potius: cùm de filijs tantum
Iure Roman. illegitimis nobis sit tractan-
4 dum. Propterea Barbarorum nunc ritib,
omissis apud Romanos constat, eos solum
veros filios appellatos, qui ex matrimo-
nio concepti essent. *b* Iustum autem ma-
trimonium inter ciues tantum Romanos
erat, *c* legitimæq; illæ demum nuptiæ ha-
bebantur, cùm Romanus Romanâ vtrius-
que accedente consensu duxisset vxorem,
vt Caius in Institutionibus scriptum re-
5 liquit. *d* Quòd si imparem quis sibi adiū-
xisset, veluti si Romanus cum peregrina,
aut Latini nominis, aut externa alia mu-
liere coiisset, nullum ius nuptiarum in-
ter eos erat, natiq; liberi, vt minùs iusti, *e*
sub patris iure & familia non censeban-
tur, sed matrem sequebantur. Cic. in To-
pic. Si

b Inst. de
pat. pot.

c Inst. de
nupt. in prin.

d. tit. de ma-
tri.

e l. diuus. de
capt. & postl.

pic. Si mulier, inquit, cūm fuiſſet nupta cum eo, cum quo connubium non eſſet, nuncium remiſit, quoniam qui nati ſunt, patrem non ſequuntur, pro liberis manere nihil oportet. Tit. Liu. lib. 43. Alia, inquit, noui generis hominum ex Hiſpania legatio venit ex militibus Romanis, & ex Hiſpanis mulieribus, cum quibus cōnubium non eſſet, natos ſe memorantes ſupra 4. millia hominum, orabant, vt ſibi oppidum, in quo habitaret, daretur. Senatus decreuit latinam eam coloniam eſſe, Libertinorumq; appellari. Quin capitale hoc olim apud eos fuiſſe Theodoſij teſtatur conſtitutio. a Hinc legimus ſæpè ius ciuitatis Romanæ aliquibus populis fuiſſe conſeſſum, vt cum illis rata eſſent & legitima cōnubij vincula. Campanis enim olim pro magno munere datū ſcimus, vt Romanas ducere liceret vxores, natiq; liberi iuſti hæredes forent, vt apud Liuium extat. Idem & Nouocomenſibus à Cæſare, Trāſpadanis à Pomp. Strabone, alijsq; paulatim populis procedente tempore à principibus permiſſum, Plutarchus, Tacitus, Suetonius referunt. Aſt cūm deinde cæteri populo Romano ſubiecti, idem ius ciuitatis quotidie ſummis ſtudijs efflagitarent, vt omnium votis gratificaretur Antoninus, cōſtituit tandem,

B 2

vt qui-

a l. r. de nup.
gentil. in c.
Theod.

- 6 vt quicunque in orbe Romano esset, ciuis haberetur *a*, quo factum est, vt connubij ius, quod angustissimis principio finibus concludebatur, cœperit omnibus ferè nationibus esse commune, cùm eorum omnium qui Pop. Romano parerent, Roma communis patria sit effecta. *b* Disti sunt igitur legitimi, qui ex matrimonio inter ciues Romanos inito susciperentur: Vnde, & quinquam illegitimi dicerentur, facillè vnicuique constare potest *c*.
- a* l. in orbe. de stat. hom. Auth. vt libe. de cat. s. fin. Alciat. lib. Disp. 2. ca. 21.
- b* l. Roma. ad Municip.
- c* Arg. l. i. de his qui sui sunt.

M A T R I M O N I V M Q V O

modo olim contraheretur, vt
ex eo legitimi existerent filij.

- 1 *Vxores olim apud Rom. triplicis generis.*
- 2 *Quæ materfam. diceretur, & de matrimonio per cœmptionem.*
- 3 *Variyritus in ducenda vxore.*
- 4 *Auspices in nuptys, & Dynuptiales, nume. 5.*
- 5 *An si quid ex veteri ritu omissum esset, iustum id matrimonium haberetur, plura in vtrunque partem afferuntur.*

C A P. I I I I.

N O N